

erlanden,
armoniums).
de prijzen als aan
EN,
STOGENBOSCH.
leen:
Geest,

III. Voor de
50.
RMSER, te Am-
AN HET LEVEN
NGEN GODS

ROERE,
n Amerika.
G VAN
ANSTEL.
van Broero.

teiten
Zending.
door
INMALEN.
van de Neder
ereeniging.

sterdam.
R.

n Eenigheid.
lijk gebruik.
lijke Religie,
dikanten
SCHLIVEN.

25 Ex. f 9.50
nd f 0.90.
stempelb. f 1.25.

verloft."

Prijs f 0.50.

erland.

Kunst.

RECTORAAT
EIT
1888.

m. Kerken

ave gerust. De
duizenden ver-
dienstoefening,
de hiërarchie,
bekende boven
hels gaf in het
ernstige ook in
ondersteuning
en. Deze kas
meer men de
illen schenken
heeren predi-
niet velen der
n eersten jaar
genooien een
van het eerste
kerken toe-
verreweg de

oot 16 à 20
nummer.
ort in de kas

ER,
ISER.

ERDAM.

De Heraut

VAN DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Zondag 18 Augustus 1889. N°. 608.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, inzenden van artikelen en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Amsterdam.
Inzendingen die later dan Donderdag's namiddag te 12 ure worden ontvangen kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementenprijs: f 2.00 aan huis, per drie maanden f 1.20. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent.
Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam.
Advertentieprijs: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elken regel meer 15 Cent. Aanvragen en vermelding van leeftijden en Verlagen van Vereenigingen 10 Ct. per regel.

"Ik weet, o, Heere, dat bij den mensch zijn weg niet is!"

Ik weet, o Heere! dat bij den mensch zijn weg niet is; het is niet bij eenen man, die wandelt, dat hij zinen gang richtte.
(Jerem. 10: 23.)

Ieder mensch loopt van zijn wieg tot aan zijn graf een weg af. De één korter, de ander langer. Maar elk van ons doorloopt een weg, dien we ons levenspad noemen, en die voor ieder mensch weer anders is.

Wonderlijk is het met dien weg. Van den éénen kant toch staat het vast, dat deze weg voor een iegelijk mensch van eeuwigheid af bij God bepaald is, en toch verkeerden wij van den anderen kant gestadig onder den indruk, alsof we van stap tot stap dien weg zelf moesten kiezen; en als stond het elk oogenblik aan onze eigen beslissing, om bij den eersten tweespiong den besten links of rechts te gaan.

Voor al bij de groote gebeurtenissen in ons leven springt dit sterk in het oog.

Wat hing er niet aan de keuze van ons beroep. We zijn nu eenmaal geworden wat we zijn; maar hoe licht hadden we niet een andere keuze kunnen doen. En als eens op de vraag: "Wat zal ik worden?" onzerzijds een ander antwoord gevolgd ware, hoe heel anders zou niet onze opvoeding, hoe heel anders onze vorming en ontwikkeling, hoe heel anders onze omgeving en onze toekomst zijn geworden. Jamers we zouden een heel andere positie hebben in de maatschappij.

Wat hing er voor wie gehuwd is, niet aan die ééne levenskeuze! En als in dat beslissend oogenblik de vraag eens op onze lippen ware teruggebleven, of het jawoord door ons ware teruggehouden, hoe heel anders zou de loop onzes levens niet zijn geweest en hoe geheel anders zouden we in de wereld niet gestaan hebben?

Bovenal, hoeveel meer hing nog niet aan die nog teederder liefdeskeuze van ons hart, toen we in de ure der beslissing ten leste voor Jezus en zijn volk kozen, en daarom braken met de wereld, die tegen Jezus zich verzet. Ook die keuze is ten slotte misschien in één enkele seconde tot stand gekomen. En toch hoe in den grond anders zou ons verder levensverloop niet geweest zijn, zoo we in die ure der minne ons tegen den Heere hadden verhard.

En nu: dit alles heeft onzen weg bepaald. Met name die groote, invloedrijke gebeurtenissen hebben de richting aangegeven, waarin de weg van ons leven loopt zou. En al mogen de kleinere gebeurtenissen op ons minder indruk hebben gemaakt en ook in de herinnering minder bij ons meespreken, toch is er elken dag van ons leven door ons gekozen en beslist, en is de zoon nimmer voor ons ondergegaan, of ook op dien dag hadden we weer een stuk van onzen levensweg afgemeten.

Onze weg teekent zich in het leven, gelijk het pad van den wandelaar op het eenzaam sneeuwveld op Gods bergen, in die nimmer smeltende sneeuw loopt

geen pad. Vlak en gaaf strekt het eindeloos sneeuwveld zich voor zijn voeten uit. Maar bij elken stap dien hij in die rulle sneeuw zet, wordt in die sneeuw zijn voetstap afgedrukt; en, als hij hooger opgeklimmen dan op dat sneeuwveld terugziet, ontdekt hij in die sneeuw een lang en kronkelend spoor, dat er voer voor voet door hem werd ingedrukt; en dat lange spoor dat is zijn weg over de sneeuwvlakte geweest.

En zoo nu ook maken we zelf onzen weg in het leven. Bij elke schrede, die we verder komen, drukt telkens onze voet zijn spoor in de velden des levens af. Het is overal merkbaar, waar we geweest zijn. Onze gang teekent zich, en onder al onze voetstappen is er niet één, die er niet aan meehelp, om dien weg onzes levens af te bakenen.

Alleen maar, van te voren weten we dat niet. Zoolang de voet nog niet in de sneeuw is ingedrukt, is het spoor nog niet geteekend. En zoo ook, zoolang het bij ons in ons leven nog niet tot beslissing kwam, is de weg onzes levens nog niet aangeduid.

Voor zoover we dien weg kennen, ligt hij altoos achter ons en is hij afgevoerd. En voor zoover die weg nog afgevoerd moet worden, zien we hem niet en kennen we hem niet.

Tot op het oogenblik, dat de voet wordt neergezet, blijft onze eigen levensweg ons een geheimnis.

Uit dit geheimzinnige en onbekende komt dan de overmoed.

Ben ik het, die zelf door het neerzetten van mijn voet, mijn weg bepaal en de richting ervan vaststel, wat heb ik dan anders te doen dan ernstig te willen, helder mijn toekomst in te denken, en op het gegeven oogenblik moedig te durven? Dit prikkelt.

Hoe meer geestkracht ik weet te verzamelen, met hoe vaster gang ik voortschrijd, des te zekerder ben ik, dat ik mijn toekomst in mijn hand heb.

En zoo beeldt dan de moedige jongeling, zoo beeldt de sterke man zich in, dat hij zelf zijn eigen toekomst schept, en naar mate hij te stouter durft en waagt, zich die toekomst ook te schooner verzeke- ren zal.

En wat is hier tegen in te brengen? Toch niet, dat we zelve niet aan onze toekomst medewerken, want nog eens, geen schrede van onzen weg wordt zichtbaar, eer onze voet is neergezet, en dat neerzetten van uw voet, waardoor het spoor van den weg geteekend wordt, dat doet niet een ander, maar dat doet gij.

Heil in slapheid is er dus niet.

De besluiteloze, die zonder zelf te weten waarom, zijn voet meer neerglijden laat, dan dat hij dien neerzet, eindigt toch evenzeer met zijn voet op de vlakte te drukken, en ook zijn spoor teekent zich eveneens.

Er is aan dat zelf tekenen van het spoor van uw weg geen ontkomen. Ge zijt en blijft nu eenmaal op elk punt van dien weg verantwoordelijk voor de plek waar uw voet neerkomt.

En niet de gedachteeloze, de willloze, de besluiteloze, die, op goed geluk af, zijn voet sullen laat; maar de man die denkt en wil en koos en vastberaden zijn spoor,

teekende, heeft bij God en menschen ge- nade.

Nooit vindt ge bij Jezus onzekerheid of slappe weifeling, maar altoos vastberaden moed in het voortgaan. De Godsmannen in het oud Verbond zouden geen helden des geloofs zijn geweest, zoo ze niet door geestkracht en mannenmoed hadden uitgeblon- ken. De heilige apostelen doen nimmer besluiteloos om; maar loopen hun loop met vasten gang. En ook wie na hen, ook in de dagen der Hervorming, Gods kerke gesterkt hebben, toonen van wat naar be- sluiteloosheid en onvastheid van wil zweemt het tegenbeeld.

Neer, de oplossing van het raadsel ligt alleen in wat het geloof u predikt, dat uw weg wel door uw eigen voetstap, dien gij zelf zet, wordt afgeteekend, maar dat het bestek, het plan, waarnaar gij dien weg zoudt afteekenen, van eeuwigheid voorge- teekend ligt in Gods raad.

Als ge een huis zult bouwen, moet er steen op steen gelegd, en slechts voor zoover de muren omhoog zijn, wordt uw bouw openbaar. Maar achter dat bouwen lag een bestek, en in dat bestek was bepaald, hoe op elk punt van de lijn, in de lengte en in de breedte, in de diepte en in de hoogte, uw muur loopen zou.

En zoo nu ook is het met uw levensweg. Die weg komt er niet en wordt niet openbaar dan door uw voetstap; maar het indrukken van dien voetstap gaat naar het- geen God in zijn raad over u bepaald had.

Slechts met dit verschil, en hierin ligt al de mogelijkheid, dat de bouwlieden aan den muur bouwen naar de lijn, die het bestek hun aangeeft; en dat gij uw weg te loopen hebt, zonder het bestek, dat voor u leven in Gods raad ligt, te kennen.

Zijt ge nu niet vroom, dan stoort ge u aan dat bestek niet. U is het dan om het even, wat door God over u bepaald is. Gij hebt toch immers zelf uw weg te loopen. En het einde is, dat ge zonder het te willen of te bedoelen, toch geen anderen weg gaat noch kunt gaan, dan God over u bepaald had.

Maar zoo is de knecht des Heeren niet. Hij overdenkt zijnen weg voor Gods aangezicht. Hem is het bij elken voetstap op zijn levensweg de groote vraag, waar de Heere wil, dat hij zijn voetstap op den weg in zal drukken.

En daarom is zijns niet maar het heldere indrukken, en het vastberaden willen en het moedig durven, maar ook en bovenal het gestadig in den gebede gaan.

In den gebede.

Niet om een bijzondere openbaring af te dwingen, die toch niet komt.

Maar wel om de stille gemeenschap met zijn God te erlangen.

Eerst als hij zijn weg met zijn God kan wandelen, dan loopt zijn weg veilig.

KUYPER.

Officiële berichten uit de Ned. Geref. kerken.

HILJAARD, 5 Aug. Sinds 24 Juni onder hartelijken dank kon ontvangen:
Van N. N. te D. f 1; uit Gouda f 1; van een vriendenkring te H. f 5; gecoll. te Schiedam f 1; van G. N. H. te H. f 2; gecoll. te

Amsterdam f 2.50; van J. W. v. E. te L. f 5.75; gecoll. te Amsterdam f 21.75; van L. G. W. te A. f 3.75; van J. A. te A. f 2.50; T. A. v. d. S. te B. f 1.95; O. P. te L. f 2; W. V. te D. f 0.44; J. J. O. te A. f 1.50; door den heer v. B. C. te Utrecht f 29.30; gecoll. te Reeuwijk f 0.35; te Arnhem 1/4 collecte f 25; van H. J. J. te W. f 2.50; door P. B. te K. f 2; van mej. M. C. O. te N. f 2.50; door A. J. v. M. te O. f 1; H. J. v. E. te A. f 1.75; W. d. B. te G. f 1; M. J. B. te A. f 2.50; L. G. W. te A. f 0.75; gecoll. te Gouda f 1.85; te Engewierum f 0.50; N. N. te N. f 20.
Uit 's Hage van F. B. f 1; gecoll. samen f 14.75; gecoll. te Dordt samen f 2.25; te Zwijndrecht f 2.50; door den heer V. van eenige vrienden te 's Hage f 7; V. te 's Hage f 1.50; Jonkv. D. v. V. f 1; uit de bussen voor de noodlijdende kerken f 80.45; gecoll. te Amsterdam f 2; te Delft f 6.75; door Ds. van Kasteel f 25. De Heere heeft ons zeer vertroost door deze gaven; maar gered zijn we nog niet. Driester kwam de vijand op ons aan en onder de leuze: "Uw geld of proces- sen" eischt hij nog f 2500. Wat zal de arme gemeente bij den ongunstigen afloop der pro- cessen doen? De Heere zal het voorzien.
Tot hiertoe heeft de Heere geholpen. Ook door u, waarde lezer?

D. J. B. WIJERS.
Dienaar des Woords.

In eene z. dezer gehouden algemeene ver- gadering van de bij de Ned. Ned. Geref. kerk te Winterswijk zich aangesloten hebbende mans- leden is het besluit genomen, om maatregelen te nemen tot het bouwen van een eigen kerk- gebouw, nadat herhaalde onderhandelingen, om tot combinatie met de Chr. Gereformeerden te komen, zijn afgestuit op "hindernissen." Ten vervolge op dit besluit is in eene nadere vergadering van 12 dezer bepaald, om eene vereeniging: de Kerkelijke Kas op te richten, terwijl in dezelfde vergadering, tot voorberei- ding van het aansluitende "roepingswerk, met eenparige stemmen is besloten, om "zegging van beroep aan te bieden aan den Welc. w. Zeerl. Heer Dr. H. Franssen, rustend predikant te Utrecht.

Namen der kerkeraad voornoemd,
J. M. STROOS, voorzitter.
Winterswijk, 13 Aug. 1889.

Buitenland.

Italië. Speelwoede in Napels.
De stad Napels wordt tegenwoordig zeer uit- gebreid: men bouwt er tegenwoordig, en steeds is een van de eerste winkels, die erin ge- opend worden, een Bancoletto, d. i. een huis waarin een kantoor met twee beamtben en waar- heen de menschen hunne spaarpenningen kun- nen brengen, in de hoop, dat het lot hen gunstig zijn zal. Gelijk men in het Noorden aan den drank kan verslaafd zijn, zoo is men het in Italië aan het spel, en evenals ook in Neder- land de sterke drank velen tot verderf is, zoo is ook de loterij in Italië oorzaak van den maatschappelijken en zedelijken ondergang van velen. Ja, de speelwoede verwoest daar schier nog meer dan in Noordelijke landen de drank- duivel. Immers schamen de menschen zich hier soms nog, om openlijk een herberg in te gaan en is het een schande en ook strafbaar voor de wet, om dronken langs de straat te loopen; ginds ziet geen mensch er iets in, om naar het loterijgebouw te gaan; equipages houden er voor stil, en schoenpoetsers gaan er binnen; officieren en bedelaars verdringen zich te gelijk, om een lot machtig te worden. Men zoekt zich wijf te maken, dat men door te spelen een vaderlandslievend werk doet, want de staats- kas wordt er door gestoofd. Toch roepen zij

ijverig hun Madonna (de Moeder des Heeren) of hun huisheilige aan, opdat het geliefde va- derland hun een groote som zou moeten uit- betalen.

De loterijziekte heeft ook, evenals de koorts, een tijd, waarin zij haar hoogtepunt bereikt. Zoo is het nog onlangs in Napels geweest. In het midden van Juli viert men er het feest van de Madonna de Carmine. Het sprookje zegt, dat dit zwarte beeld van de maagd Maria afkomstig is van den berg Karmel, en dat het door de goede zorg van afstammelingen van den profet Elia, die daar de orde van de Karmelieten gesticht hebben, naar Napels is overgebracht. Men bidt tot de Madonna voor haar beeld neergekield meer dan men tot God roept.

Het feest, dat elk jaar voor de Carmine ge- vierd wordt, is zeker weinig stichtelijk. Illumi- natie, vuurwerk, festijnen, waarbij de tintelende wijn een groote rol speelt, dit is bij dit feest sohering en inslag, en het einde is gewoonlijk dat er messen getrokken en revolvers te voor- schijn gehaald worden. Men vraagt zich zelve den volgende dag af, of de Madonna wel tevreden zijn zal, of de lampions schitterend zijn geweest, of de voetzoekers voldoende ge- klapt hebben, enz. Want van dat feest hangt zooveel af, waarin jongedochters en vrouwen belang stellen. Maar om goed het feest te kun- nen vieren, heeft men geld noodig. Waar dit van daan te halen? Van de loterij. Dan gaat men de Madonna bidden: "zeg ons het num- mer, en wij zullen u een schoon feest berei- den." Er worden wat rozenkransen geboden en missen gedaan, om het nummer te weten, waarop de prijs vallen zal.

Dit jaar werd het gerucht verbreid, dat aan een oud *assultio*, Gianone genaamd, het num- mer was geopenbaard. De assistito is een soort bedrieger, die beweert, dat hij met de geesten in betrekking staat en die munt weet te slaan uit het bijgeloof des volks. Gianone heeft in het uitoefenen van zijn bedrijf zeker succes gehad; maar ook zijn hem zijn streken wel te huis gebracht; hij oefent daarom zijn beroep slechts nu en dan uit en wel ten bate van zijne vrienden. Wanneer iemand verdacht wordt, het geluksnummer te weten, dan moet hij het zeggen, of hij heeft geen leven meer. Eene groote menigte beleeft zijn huis, volgt hem, waaraan hij ook gaat. Gianone, die zijn volke kent, heeft daarom aan de eerste vragers maar aanstands geantwoord, dat 57 het nummer van de Madonna was. Miljoenen werden nu op dit nummer gezet. Men verdrong zich voor de hancolletto, om maar geld op No. 57 te wagen. Hij die geen geld had, ging naar de bank van leening en verpandde daar soms de noodzak- elijkste dingen, o. a. zijn beddegoed, ja het ge- beurde dat eene bruid haar bruidsdekel weg- bracht, om er eenig geld op te krijgen, ten einde ook een lot te kunnen nemen. Men hoorde overal spreken over No. 57. Indien dit nummer uit de bus kwam, zou de staat een 10 miljoen francs moeten uitbetalen. Daarom kwam er bevel uit Rome, om verder het spel op No. 57 te verbieden, welk rechte regeer- ing zich heeft voorberehouden. Groot was bij velen de teleurstelling, doch bedriegers wisten er weder munt uit te slaan, door de nummers 5 en 7 te koopen en er dan een 7 of een 5 bij te voegen.

In een oud paleis te Napels is het hoofd- bureau van de loterij. Elken Zaterdag kan men daar een groote menigte verzameld vinden, om te vernemen op welke nummers prijzen zijn gevallen. Enige weken geleden moest de poli- tie voorzorgsmaatregelen nemen, om oploopen, enz. te voorkomen; Gianone en zijn gezin werden in veiligheid gebracht, want als 57 niet uit de bus kwam, zou het kwaad met hem afloopen; zijn gesloten huisje werd door een sterke politiemacht bewaakt.

Naarmate het oogenblik der trekking naderde, werd de menigte voor het loterijgebouw groo- ter; brandend heet was het, en dan te staan

Ettelijke gronden der Christelijke religie.

Mr. H. BENNING en JAC. KOELMAN.

(Voorrede door Jac. Koelman.)

II.

Hebt gij strijd en twijfeling en arbeid gij, om tot die verzekerdheid te geraken, zonder uwe ziel rust te geven, vóór dat gij op vaste schriftuurlijke gronden, die de profet van Gods oordeel kunnen doorstaan, u deze groote din- gen kunt verzekeren? De Heere geve, dat het zoo zij; maar indien het tegendeel waarachtig is en gij zijt vrees- delingen in de bevindingen omtrent deze dingen, zoo oordeelt zelf, of het den Heere welbehagelijk zal zijn, indien gij ooit deze heestelijke bediening komt te aanvaar- den. Nu moet ik u zeggen; en gij zult het ondervinden en erkennen, zoo gij er op letten wilt, dat het alleszins bijlijk is, dat de groote menigte der studenten, zelfs in de theologie, los en onheilig van hart en leven zijn, afkeerig, vijandig, haatdragende tegen de ware heilighed en geestelichheid, en de eerste tegende gronden van de oprechte godsdienstheid en christelichheid missende. Zoo verdorven zijn de tijden, dat de ongeregelde, onge- bondenheid, profaniteit en woestheid des genoefts open- baar is in de meesten, zoodat niet één sprankel van ge-

nade en geestelijk leven in hunne omgeving zich op- doet. Men staat naar eenige speculatieve kennis van talen en disputen en waarheden in de natuur en de Schriftuur; maar niets minder behartigt men dan God in Christus te kennen, te beminnen en te dienen. Schevee en vleeschelijke oogmerken heeft men in zijne studien. Men zoekt de hoogachting van geleerdheid, eer en ach- ting, profijt en vermaak; niet, dat men Gods eer mocht bevorderen en Hem welbehagelijk dienen, zijn hart en leven mocht zuiveren, en de heilighed in beide hebben en vertoonen, en zoo Gods koninkrijk voortzetten in zichzelf en anderen, en komen tot het dadelijk en eeuwig gericht en liefde van den volmaakt geluk- zaligen en gelukzaligmakenden God. Zullen deze lieden gezanten zijn van den groeten Koning tot het volk, om de genadevindingen te brengen, en de zielen te lokken naar Christus, en om haar te bestieren op den weg ten leven? Gewis zij zullen zichzelf en de gemeente ver- derven. Zij zullen pesten en zielenmoordenaars zijn, zij zullen veler zielebloed op zich halen en zoo de diepste plaats in de hel krijgen, wanneer zij ooit komen tot de bediening, zoo ongeschikt, vleeschelijk en onheilig als zij zijn. Dit is de oorzaak, waarom het zoo droefv. staat in de kerk van Nederland. Jongelingen zijn tot het leeraars- ambt verhoogd, die van den Heere niet geleerd waren, hoewel zij godgeleerden wilden genoemd zijn vanwege eene gedaante van kennis in de wet. Losse gezellen, die op de hogescholen zichzelf en elkander hadden bedorven en verijdel, en die, zullende proponenten wor- den, den huichelaar hebben gespeeld, om een haren mantel te ontvangen en te profiteren. De professoren hebben meestal geen acht genomen op de studenten, om hen tot de inwendige godzalighed en heilighed aan te zetten, alsof het hun genoeg ware, als zij hun eenige

kennis zoo in de filosofie als in de talen en theologie mededeelen, al waren zij inderdaad atheïstisch (godloos- chennars) en verwoest van gemoed, niet kennende door ondervinding de wijze van dien God, wiens dienaars zij zouden zijn in zijn huis. De ellendige jonkheid is met letterkennis, dat is inderdaad met drek en draf gespij- zigt, inplaats van dat hun de woorden des levens, als het merg en de wijnen, die gezuiverd zijn, op eene geestelijke en teedere wijze zouden zijn toegediend (ik spreek niet van alle, de Heere zij gedankt, daar zijn er nog eenige, zoo professoren als studenten, die den Heere in het oog en zijne genade in het hart hebben). Helaas, waarde jongelingen! des Heeren toorn is zeer ontstoken tegen deze kerk, en tegen hare wachtende leeraars vanwege al de guwelen, die daarin gevonden worden. En zien wij op de scholen en akademien, onze ziel moet schrikken en beven. Wat zal er nog eindelijk van wor- den? Het schijnt, dat de Heere tot verterens toe op ons zal nederkomen. Want elk gaat zijns weegs, gelijk voor dezen; men keert zich niet af van de snoothed zijns weegs, noch leeraars, noch volk. De plagen hebben niet ten goede gewerkt. Nu zien de oogen der trouwen (die zuchten over de guwelen des lands), of de Heere zich op de akademien niet eenige heerlijke instrumenten bereidt, die tot den strijd des Heeren haast mochten komen en eene goede roering bewerken onder dit zorge- looze volk. Maar helaas, van dien kant doet zich geen goed op. De fonteynen zijn verdorven en vergiftigd; de kweekhoven zijn verwilderd; de jonkheid is verbaasterd! Niet alleen worden zij van hunne ouders zoo vleeschelijk en onheilig naar de hogescholen gezonden; maar zij worden daar nog meer en meer door elkander verpest en verankerd. De oprechte vroomheid is bij hen niet, ja zij is gehaat, bespot en veracht. Wat zullen wij hietoe

zeggen? O, mocht mijn raad en waarschuwing tot uwe ooren ingaan! Boven alle dingen, en in de eerste plaats bid ik u, vernedert u en zoekt verzoening. De Heere wacht, om u genadig te zijn. Kust den zoon en legt u aan zijne voeten en smeekt, dat Hij u heilige en schikke tot zijnen dienst. Is er een groot en heerlijk werk te doen in onze dagen; gelukkig, die de Heere zal ver- waardigen. Hem in deze te dienen. Gij zijt niet in staat, om dit werk te doen; maar, zoo gij volvaardig zijt, om u in zijne hand over te geven, opdat Hij u fatsoene- re en toestelle, Hij zal uwen mond maken als een scherp zwaard, en zal u stellen tot eenen zuiveren pijl; Hij zal u zenden tegen dit volk (doch ik hoop hun ten goede) en tegen vele hunner leeraars. Zij zullen tegen u strijden; maar tegen u niet vermogen, want de Heere zal met u zijn, om u te helpen. Gij kunt nog niet spreken, want gij zijt jong; maar Hij zelf zal u stellen tot ijeren pilaren en koperen muren en zal met uwen mond zijn. Geef u dan over, ja uw geheele ziel en lichaam en treedt met hem in een vast verbond, en een verbond van vrede en genade en zegt dan: "Ziet hier ben ik, reinig mij, leer Gij mij, open mij de ooren en het hart, ik zal niet wederspanning zijn, ik zal niet achterwaarts wijken. Geef mij de tong der geleerden, opdat ik weet met den vermoede een woord te rechter tijd te spreken. Welk mij elken morgen, wek mij de ooren, dat ik hoore gelijk die geleerd worden, en zend mij dan met dit eeuwig Evangelie, om het te dragen tot het volk. Zie, hier ben ik, uw knecht! Verstoot mij niet, hoewel ik smood en gering ben, neem mij aan, om des Gezalfden wil!"

DE GAAY FORTMAN.